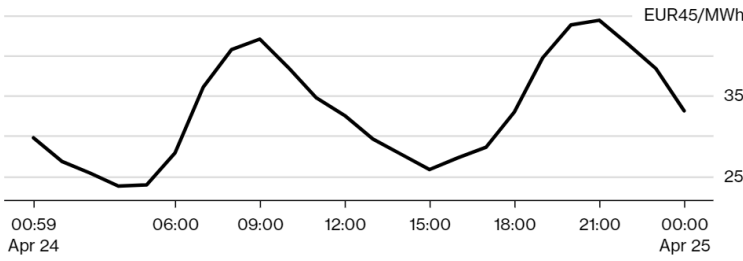

ELEKTRİK ENDÜSTRİSİ AVRUPA ENERJİ BORSASI TACİRLERİNİN BAŞINI AĞRITIYOR*

Avrupa'nın enerji borsası tacirleri arasında güneş enerjisinin yükselişinin elektrik endüstrisindeki çarpıtıcı etkisini anlatmak için yaratıcı bir isim kullanılıyor: "Şeytan Boynuzları"

Şekli, gün ortasında güneş santrallerinden gelen daha fazla akışa adapte olmak zorunda kalan gün içi enerji fiyatları oluşturuyor. Fotovoltaikler şebekeyi daha fazla besledikçe, enerji fiyatları çöküşe geçiyor ve güneşin batmasıyla yeniden yükselerek şekildeki grafikteki belirgin şeklin ortaya çıkmasına neden oluyor.

Kaynak: Epex Spot

Bu dramatik dalgalanmalar, şebeke yöneticilerinin, yalnızca güneş ışığı olduğunda ya da rüzgâr estiğinde enerji üretebilen santrallerin arzının etkilerini yumuşatma konusunda başa çıkması gereken zorlukların derecesini gösteriyor. Şekil, özellikle "Doppel Knick" olarak

tercüme edildiği Almanya'da ve Avrupa çapında giderek daha yaygın bir şekilde tanınıyor. Geçtiğimiz yıllarda güneş enerjisi kapasitesinin on kattan fazla arttığı Almanya'da yöneticiler, fotovoltaik tesislerin en yüksek verimle çalıştıkları birkaç saatlik pencerede, kömür ve doğal gaz santrallerini kapatıp kapatmama konusunda kararsızlığa düşüyor.

Kurumlara, yatırımcılara ve hükümetlere danışmanlık hizmeti veren Oxford, İngiltere merkezli *Aurora Energy Research Ltd.*'de proje lideri olan Hanns Koenig'e göre: "Termal tesisler, üretimlerini ihtiyaç duyulduğunda hızla yukarı ve aşağı çekmekte oldukça zorlanıyor. (...) Üretimin hızlı bir şekilde yükseltilmesi için ekstra yakıt kullanılıyor ve bunun ekonomik olarak mantıklı olmaması nedeniyle şu anda tesisler güneş enerjisi üretiminin zirve yaptığı zamanlarda da operasyonlarını sürdürüyor."

Almanya'nın enerjisinin neredeyse %38'i, geçen yıl rüzgâr ve güneş çiftliklerinden karşılandı. Bir kısmı da yerel dağıtım ağlarını besleyeceğinden, bu durum, gün içinde belirli saatlerde şebekeye ne kadar yükleme yapılacağını tahmin etmeyi zorlaştırıyor. Bu, en derin fiyat düşüşlerinin meydana geldiği gece saatlerinde bile reaktörlerin çalışmaya devam ettiği on yıl öncesi ile kıyaslandığında köklü bir değişim demek.

Depolama ve elektrikli araçların şarjının, gün içindeki keskin fiyat dalgalanmalarını zamanla sakinleştireceğini söyleyen İsveçli kamu hizmeti kuruluşu *Vattenfall AB*'nin CEO'su Magnus Hall, kısa vadede operasyonlar üzerindeki olumsuz etkisinin devam etmesini beklemektedir. Perşembe günü şirket, soğuk havanın artırdığı talebe rağmen, ilk çeyrekte Alman kömür ve doğal gaz santrallerinde çalışma saatlerinin daha az olduğunu açıklamıştır.

"Uzun vadede fiyatları dengeleyebilecek bir sistem kuruyoruz." diyen Hall, "Kısa dönemli bir perspektifte, olumsuz ancak nicelleştirilmesi zor olan bir etkiye" sahip olduğunu savunmuştur.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının şebeke üzerindeki mevcut etkisi, bazen arzın ötesine geçecek ve enerji fiyatlarını sıfırın altına düşürecek büyüklüklere erişebilmektedir. Bu eğilim, aynı zamanda en eski geleneksel santralleri, sübvansiyon olmaksızın "piyasada rekabet edebilecek kadar olgunlaşan bazı yenilenebilir enerji türleri" ile değiştirme sürecini, iktisadi açıdan sekteye uğratmaktadır.

Sadece geçtiğimiz yıl içinde, İspanya'daki güneş enerjisi geliştiricileri ve Almanya ile Hollanda'daki offshore rüzgâr santralleri, piyasa üzerindeki enerji fiyatları için herhangi bir garanti vermeyen ihaleler kazanmıştır. İngiltere bile, çok yağmur almasına rağmen, güneş enerjisi yatırımlarını artırmaktadır. Ülkede güneş enerjisi teknolojisi neredeyse zirve yaz talebinin yüzde 39'unu karşılayabilecek hale gelmiştir.

Bu o kadar yüksek bir seviyededir ki, *National Grid Plc*, ağın aşırı yüklenmesini önlemek için önlemler alıyor. *National Grid Plc*'in, bunun için yenilenebilir enerji üretimini azaltması ve kömür, gaz ve nükleer santrallerden belirli saatlerde üretimlerini sınırlandırmasını istemesi olasılıklar arasındadır.

İngiltere'nin kuzeyinde bir kömür ve biyokütle santrali işleten *Drax Power Ltd.*'in CEO'su Andy Koss, "İnsanlar kış ve kesintilerden bahsediyorlar, ancak asıl yaz aylarında sistem baskısı ve kesintiler için daha fazla risk var." diyerek, "Eskiden olduğundan daha az istikrarlı bir sistem." olduğunu belirtiyor. Koss, asırlardır enerji üretiminde bir dayanak noktası olan kömürün, önümüzdeki birkaç yaz boyunca hiç işe yaramayacağını ve bunun yerine gaz ve biyokütlenin bu esnek yedek rolünü üstleneceğini tahmin ediyor. Koss'a göre kışın kömüre hala ihtiyaç olacak.

Hanns Koenig, pillerin gün içinde şarj edilmesinin ve akşam saatlerinde kullanılmasının istikrarı artırabileceğini öne sürüyor. "Şebekeyi daha fazla genişletme veya pil ekleme gibi akıllı yollar bulmadığınız sürece, ekstra yenilenebilir enerji kaynaklarının eklenmesi sorun çıkaracaktır." diyor.